Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan Minister LJS

Deadline: 08-09-2026

[redacted]

8.10.26

Nota actief openbaar
Ja

Opgesteld door
[redacted]

nota

TER BESLISSING

Voortgangsbrief Nationale Dementiestrategie 2026

Datum
08 september 2026

Kenmerk
4513626-1103033-LZ

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Elk jaar wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de Nationale Dementiestrategie (NDS). Graag deze brief voor begrotingsbehandeling versturen.

2. Geadviseerd besluit

Advies: bijgevoegde voortgangsbrief te ondertekenen en versturen aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Het betreft de voortgangsbrief 2026 van de NDS. De belangrijkste punten zijn:

- de ontwikkelingen die plaatsvinden in het kader van het HLO en AZWA hebben ook betrekking op mensen met dementie zoals mantelzorgondersteuning, reablement en het afwegingskader verpleeghuiszorg.

- sinds de actualisatie van de NDS die in januari naar de Kamer is verstuurd is er meer aandacht voor culturele diversiteit en het verbinden van onderzoek en de praktijk.

- in het kader van het Onderzoeksprogramma Dementie zijn alle consortia inmiddels gestart aan de tweede fase tot 2030. De eerste resultaten van de onderzoeken zijn al beschikbaar.

- er zijn minder financiële middelen beschikbaar voor het Onderzoeksprogramma Dementie (OPD), het budget voor de uitvoering van het programma met 9 miljoen euro verlaagd in de periode van 2028 tot 2031 (€ 3 miljoen per jaar). Het totale budget voor het OPD bedraagt daarmee gedurende de looptijd € 131 miljoen euro. Ondanks deze verlaging blijven alle onderwerpen in het Onderzoeksprogramma Dementie aandacht krijgen en worden er nieuwe onderzoeken geïnitieerd.

- meer individuen en groepen hebben via het programma 'Samen dementievriendelijk' trainingen gevolgd, waardoor de samenleving als geheel meer mogelijkheden en kansen biedt aan mensen met dementie om te blijven participeren.

- via het ZonMw-programma worden gemeenten ondersteund om een zinvolle daginvulling voor mensen met dementie te organiseren. Inmiddels zijn er 50 projecten van gemeenten afgerond, het programma is verlengd tot eind 2026. Naar verwachting starten er in 2026 60 projecten om een impuls te geven aan organisaties en initiatieven die zich inzetten voor het toegankelijk en aantrekkelijk houden van reguliere activiteiten voor thuiswonende mensen met dementie zoals musea, bibliotheken en sportclubs.

- er komen nog steeds meer Odensehuizen en Ontmoetingscentra bij in gemeenten waar mensen met beginnende dementie en vergevorderde dementie terecht kunnen voor activiteiten, psycho-educatie en praktische en emotionele ondersteuning.

- in het AZWA wordt ingezet op de ontwikkeling van een aanpak dementie tot een basisfunctionaliteit. Dit is een minimaal noodzakelijke vorm van samenwerking op het snijvlak van zorg, sociaal domein en publieke gezondheid, gericht op tijdige signalering, passende ondersteuning en het voorkomen of uitstellen van intensievere zorg.

- de nieuwe Zorgstandaard Dementie (ZSD) is ingediend bij het Zorginstituut Nederland, in deze ZSD is er meer aandacht voor een inclusieve samenleving, met aandacht voor het alledaags leven en ook voor specifieke doelgroepen zoals mensen met dementie en een migratieachtergrond, mensen met dementie op jonge leeftijd en mensen met dementie en een verstandelijke beperking. Daarnaast zijn er in 2025 37 maatwerktrajecten gestart waarin dementienetwerk regio's werken aan verbetering van zorg en ondersteuning in de regio (op basis van de ZSD).

- het dashboard Dementie in Kaart is vernieuwd en geeft inzicht in onder meer het aantal mensen met dementie, hun kenmerken, het gebruik van zorg en ondersteuning en de druk op mantelzorgers.

4. Toelichting

a. Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten
Niet van toepassing.

b. Juridische aspecten
Niet van toepassing.

c. Politieke en maatschappelijke context
Er is in de Kamerbreed draagvlak voor de NDS. De uitvoering van de NDS vindt plaats in nauwe samenwerking met verschillende betrokken partijen. Dat geldt in feite voor alle activiteiten die onderdeel zijn van de NDS. Er is een Bureau Overleg en een Bestuurlijk Overleg, waarin de belangrijkste partijen vertegenwoordigd zijn.

Communicatie is een belangrijk doorsnijdend thema binnen de strategie. Het wordt ingezet als instrument om de doelstellingen van de strategie te behalen, om mensen met dementie en hun naasten te bereiken, en daarnaast om te communiceren over de behaalde resultaten van de strategie.

5. Afstemming

Deze brief en nota zijn afgestemd met CZ, DMO en PG.

a. Toezeggingen

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.